

SAKSA KEELE PÕHIKOOI LÕPUEKSAMI ERISTUSKIRI 2016

1. Põhikooli lõpueksami eesmärgid

Tulenevalt haridusministri 15. detsembri 2015. a määrusest nr 54 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“ on põhikooli lõpueksamite eesmärgid järgmised:

- 1) anda õpilasele, vanemale, koolile, kooli pidajale ja riigile võimalikult objektiivset ja võrreldavat tagasisidet õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest ning sellest, milline on kooli panus õpilaste edasijõudmisse;
- 2) selgitada, kuidas õppe tulemuslikkus ning kooli panus õpilaste edasijõudmisse on ajas muutunud;
- 3) anda riigile informatsiooni hariduspoliitiliste otsuste tegemiseks;
- 4) toetada riikliku õppekava rakendamist ning suunata eksami sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi;
- 5) teha otsus õpilase põhikooli lõpetamise kohta.

Saksa keele põhikooli lõpueksamiga hinnatakse riiklikus õppekavas määratletud III kooliastme õpitulemuste omandatust.

Saksa keele põhikooli lõpueksam kontrollib kirjutamis-, kuulamis-, lugemis- ja rääkimisoskust. Eksam põhineb riiklikul õppekaval ja Euroopa keeleõppe raamdokumendil ning vastab Euroopa Nõukogu keeleoskustaseme B1-taseme kirjeldusele.

2. Põhikooli lõpueksami ülesehitus

Saksa keele põhikooli lõpueksam koosneb kirjalikust (kuulamine, lugemine, kirjutamine) ja suulisest (rääkimine) osast.

Eksamiosa		Kestus	Max punkte	Ülesanded/ Üksikküsimused
I osa	Kuulamine	30 min	25	4/25
II osa	Lugemine	60 min	30	4/30
III osa	Kirjutamine	45 min	25	2
KOKKU :	Eksami kirjalik osa	135 min	KOKKU : 80	10/55
IV osa	Suuline osa	15 min	20	2
KOKKU	Kirjalik ja suuline osa	150 min	100	12

3. Põhikooli lõpueksamitöö ülesandetüübid ja testitavad oskused

Osa	Võimalikud ülesandetüübid	Testitavad oskused
Kuulamine	valikvastustega ülesanne (õige vastuse leidmine kolme etteantud valiku hulgast)	arusaamine teksti peamisest mõttest, olulise info mõistmine, teksti detailne
	lühivastusega ülesanne (lausete täiendamine või küsimustele vastamine)	

	sobitamisülesanne (väite ja kuulud lühiteksti, nt arvamuse sobitamine)	mõistmine, valikulise info leidmine, järelduste tegemine teksti kohta
Lugemine	pangaga lünkülesanne (tekstist kustutatud lause leidmine pangast)	tekstisiseste seoste mõistmine
	valikvastustega ülesanne (õige vastuse leidmine kolme etteantud valiku hulgast)	arusaamine teksti peamisest mõttest, olulise info mõistmine, teksti detailne mõistmine, valikulise info leidmine
	valikvastustega lünkülesanne (õige vastuse leidmine kolme etteantud valiku hulgast)	tekstisiseste seoste mõistmine, keeleline korrektsus, sõnavara ulatus
	Sobitamisülesanne (nt teksti ja pealkirja sobitamine)	arusaamine teksti peamisest mõttest
Kirjutamine	foorumi postitus (sisupunktidele toetuv) (60 sõna $\pm 10\%$)	kirjaliku teksti loomise oskus: sündmuse, olukorra, tunnete kirjeldamine, kogemuste vahetamine, oma arvamuse avaldamine ja põhjendamine, kavatsuste ja toimingute selgitamine ja põhjendamine, teabe küsimine või edastamine
	isiklik kiri (sisupunktidele toetuv) (120 sõna $\pm 10\%$)	
Rääkimine	pildi kirjeldus ning sellele järgnev suunatud vestlus	üldine rääkimisoskus ja üldine suuline suhtlus: suuline esinemine, vestlus, seisukohtade põhjendamine ja selgitamine, kirjeldamine, ettepaneku tegemine, selle põhjendamine, vastuvõtmine, tagasilükkamine, arutlust kokkuvõtte tegemine.
	rollimäng	

Kuulamisosa tekste kuulatakse kaks korda.

Lugemisosa tekstide kogupikkus on u 1200 sõna.

Suulise osa vastused salvestatakse.

4. Tekstitüübid ja allikad

Kuulamis- ja lugemisosa tekstide valikul lähtutakse põhimõttest, et teksti keeleline raskus ja teema arvestavad eksaminandide tausta ehk vanust, haridust, huvialasid jne. Kasutatakse autentseid tekste, mida vajadusel kohandatakse tasemele vastavaks. Kuulamisülesannete tekstideks võivad olla uudised, argivestlused, keskustelud, teadaanded, lühisõnumid, juhised, intervjuud, ülevaated. Tekstide allikaks on meediakanalid ja salvestised. Lugemisülesande tekstideks võivad olla kirjad ja teated, uudised, artiklid, ülevaated, reklaamtekstid ja kuulutused, intervjuud, ilukirjanduslikud tekstid. Tekstide allikaks on ajakirjandus, aime- ja ilukirjandus.

5. Hindamine

Ühtse põhikooli lõpueksami töid hindab lõpueksamikomisjon, lähtudes eksamitöö hindamisjuhendist. Hindamisjuhend on koostatud ühtset põhikooli lõpueksamit ettevalmistava komisjoni poolt. Hindamisjuhend kirjeldab iga ülesande, aspekti või üksikküsimuse osakaalu kogu lõpueksamitöö hindamisel.

Saksa keele lõpueksami kuulamisosa eest on võimalik saada maksimaalselt 25 punkti, lugemisosa eest 30 punkti, kirjutamisosa eest 25 punkti ja suulise osa eest 20 punkti. Kuulamis- ja lugemisosa iga üksikküsimuse kaal on 1 punkt ning ülesandeid hinnatakse võtme järgi.

Kirjutamisosa hindamiseks kasutatakse vastavaid hindamisskaalasid. Esimese ülesande eest on võimalik saada maksimaalselt 9 ja teise ülesande eest maksimaalselt 16 punkti.

Suulise osa hindamiseks kasutatakse vastavat hindamisskaalat. Suulise osa hindamiskriteeriumid on jagatud nelja aspekti vahel: ülesande täitmine, sõnavara, grammatika ning hääldus ja soravus. Iga aspekti eest on võimalik saada 0–5 punkti. Suulist osa hinnatakse kui tervikut.